

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE TEORÍA E RITMO (I-II)
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)

CURSO 2020-2021

*As modificacións para supostos de ensinanza semipresencial ou a distancia afectan unicamente o apartado de avaliación.

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN											
DISCIPLINA: TEORÍA E RITMO I-II.											
ESPECIALIDADE:	PEDAGOXÍA						ITINERARIOS:		PEDAGOXÍA XERAL E DA LINGUAXE MUSICAL		
CARÁCTER:	OBRIGATORIA						TIPO DE CLASE:		COLECTIVA		
DEPARTAMENTO:	PEDAGOXÍA						XEFE DE DPTO.:		ADRIANA CRISTINA GARCÍA GARCÍA		
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:		
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII I		Horas de clase semanais:	1 hora
ECTS/CUAD.					1,5	1,5			Observacións:		
DOCENTES:	NOME E APELIDOS						EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA		
	TOMÁS SÁNCHEZ SÁNCHEZ						tomassanchezxunta@gmail.com		VENRES 10 - 11 horas		

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Coñecemento profundo dos conceptos da Teoría da Música e ferramentas relacionadas coa mesma para a súa posterior aplicación no campo da Didáctica. Altura, métrica, rítmica, dinámica e agónica. Lectura rítmica precisa, fluída e comprensiva, con e sen alturas determinadas, a unha ou varias voces, con e sen instrumento. Polirritmia. Estudo teórico - práctico dos aspectos métricos e rítmicos característicos na música do século XX. Novas grafías. Traballo da lectura a 1ª vista. Consecución de ferramentas directamente vinculadas á súa aplicación no desempeño do seu futuro labor docente, nos diferentes contextos educativos.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Ó alumnado deberá ter asumidos internamente os contidos e os distintos elementos que interveñen na linguaxe musical a nivel de Grao Profesional ou da súa experiencia práctica profesional se non cursou eses estudos.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Importante para a formación integral dos/as futuros/as pedagogos/as mediante o adestramento dos parámetros rítmicos e teóricos propios da linguaxe musical.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T8, T13
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X2, X3, X7, X8, X10, X13
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EP3
Ver a listaxe de competencias e a súa descrición no Decreto 163/2015, do 29 de Outubro	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Desenrolar unha lectura rítmica fluída a primeira vista individual e en grupo.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Sentir o pulso interno de forma física e non como mero cálculo de proporcións.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Aprecia a importancia da lectura interior, lectura a primeira vista e da memorización.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Aprecia a importancia da dinámica, agónica e a articulación, ó percibir debuxos rítmicos.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Aprecia a importancia do análise asociado a lectura.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Coñecer práctica e teoricamente as novidades rítmicas, métricas e teóricas do século XX.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Interpretar adecuadamente grupos especiais, compases non convencionais, valores engadidos, música sen compasear e polirritmia.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Recoñecer o significado de novas grafías.	T1, T2, T3, X1, X2, X3, X13, EI5, EI7
Traballar de forma autónoma e con sentido crítico sobre os materiais traballados na clase.	T1, T2, T3, T8, T13, T15, X1, X2, X3, X8, X10, X13, EI5, EI7

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN (1º Cuadrimestre)		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
Tema 1. Perspectiva práctica	1.1. - Lectura rítmica fluída individual e en grupo. 1.2. - Definicións e principios: pulso, compás, ritmo, acento, énfase rítmico. 1.3. - Novidades rítmicas e métricas do século XX. 1.4. - Grupos especiais. 1.5. - Compases non convencionais. 1.6. - Valores engadidos. Música sen compasear. 1.7. - Polirritmia. 1.8. - Novas grafías.	5
Tema 2. Perspectiva teórica	2.1. - Lectura rítmica fluída individual e en grupo. 2.2. - Definicións e principios: pulso, compás, ritmo, acento, énfase rítmico. 2.3. - Novidades rítmicas e métricas do século XX. 2.4. - Grupos especiais. 2.5. - Compases non convencionais. 2.6. - Valores engadidos. Música sen compasear. 2.7. - Polirritmia. 2.8. - Novas grafías.	5
Tema 3. Perspectiva didáctica	3.1. - Lectura rítmica fluída individual e en grupo. 3.2. - Definicións e principios: pulso, compás, ritmo, acento, énfase rítmico. 3.3. - Novidades rítmicas e métricas do século XX. 3.4. - Grupos especiais. 3.5. - Compases non convencionais. 3.6. - Valores engadidos. Música sen compasear. 3.7. - Polirritmia. 3.8. - Novas grafías.	4
Repaso dos contidos tratados	Repaso e interiorización dos contidos dados e aclaración de dúbidas.	2
TOTAL SESIÓNS:		16

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN (2º Cuadrimestre)		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
Tema 4. Perspectiva práctica	4.1. - Lectura rítmica fluída individual e en grupo. 4.2. - Definicións e principios: pulso, compás, ritmo, acento, énfase rítmico. 4.3. - Novidades rítmicas e métricas do século XX. 4.4. - Grupos especiais. 4.5. - Compases non convencionais. 4.6. - Valores engadidos. Música sen compasear. 4.7. - Polirritmia. 4.8. - Novas grafías.	4
Tema 5. Perspectiva teórica	5.1. - Lectura rítmica fluída individual e en grupo. 5.2. - Definicións e principios: pulso, compás, ritmo, acento, énfase rítmico. 5.3. - Novidades rítmicas e métricas do século XX. 5.4. - Grupos especiais. 5.5. - Compases non convencionais. 5.6. - Valores engadidos. Música sen compasear. 5.7. - Polirritmia. 5.8. - Novas grafías.	5
Tema 6. Perspectiva didáctica	6.1. - Lectura rítmica fluída individual e en grupo. 6.2. - Definicións e principios: pulso, compás, ritmo, acento, énfase rítmico. 6.3. - Novidades rítmicas e métricas do século XX. 6.4. - Grupos especiais. 6.5. - Compases non convencionais. 6.6. - Valores engadidos. Música sen compasear. 6.7. - Polirritmia. 6.8. - Novas grafías.	5
Repaso dos contidos tratados	Repaso dos contidos dados e solución de dúbidas del curso	2
TOTAL SESIÓNS:		16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA POR CUADRIMESTRE			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
CLASES	16	0	16
ESTUDO INDIVIDUAL	0	27	27
ACTIVIDADES DE AVALIACIÓN 1. Probas 2. Revisión de probas	2	0	2
TOTAL HORAS:			45

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Observación na clase	Participar activamente na clase, plantexar cuestións e dúbidas, realizar correctamente os exercicios propostos.	Todas	30%
Traballo individual	Ler adecuando o ritmo dos exercicios propostos. Lectura fluída a primeira vista de fragmentos rítmicos con e sen altura con dificultades rítmicas propias do século XX.	Todas	50%
Proba teórica	Identificación de novas grafías e o seu significado. Identificación, explicación e aplicación de conceptos teóricos da teoría da música aplicados á Linguaxe Musical.	Todas	20%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			

6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)

Proba individual	Ler adecuando o ritmo dos exercicios propostos. Lectura fluída a primeira vista de fragmentos rítmicos con e sen altura con dificultades rítmicas propias do século XX.	Todas	50%
Proba teórica	Identificación de novas grafías e o seu significado. Identificación, explicación e aplicación de conceptos teóricos da teoría da música aplicados á Linguaxe Musical.	Todas	50%

Observacións:

Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.

6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA)

*(Alumnos que superen as 4 faltas por cuadrimestre, establecidas no centro, aprobadas en consello escolar)

Proba individual	Ler adecuando o ritmo dos exercicios propostos. Lectura fluída a primeira vista de fragmentos rítmicos con e sen altura con dificultades rítmicas propias do século XX.	Todas	50%
Proba teórica	Identificación de novas grafías e o seu significado. Identificación, explicación e aplicación de conceptos teóricos da teoría da música aplicados á Linguaxe Musical.	Todas	50%

Observacións:

Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.

6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA

Proba individual	Ler adecuando o ritmo dos exercicios propostos. Lectura fluída a primeira vista de fragmentos rítmicos con e sen altura con dificultades rítmicas propias do século XX.	Todas	50%
Proba teórica	Identificación de novas grafías e o seu significado. Identificación, explicación e aplicación de conceptos teóricos da teoría da música aplicados á Linguaxe Musical.	Todas	50%

Observacións:

Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.

6.3. AVALIACIÓN MIXTA SEMIPRESENCIAL OU A DISTANCIA

*No caso de existir un novo confinamento ou confinamentos parciais tanto do profesorado como do alumnado, a avaliación dividirase en dous porcentaxes un presencial e outro telemático, dependendo do número de clases realizadas en cada modalidade. Calculárase o número total de clases de modalidade e sumarase ata chegar o 100%. Realízase a porcentaxe coa parte presencial aplicando o punto 6.1.1. e a porcentaxe restante axustárase seguindo os seguintes criterios:

Clase presencial telemática	Participar activamente na clase, plantexar cuestións e dúbidas, realizar correctamente os exercicios propostos. *En caso de confinamento do docente, o alumnado deberá acudir ó centro no horario establecido e o docente impartirá a clase dende o seu domicilio.	Todas	30%
Traballo individual	Ler adecuando o ritmo dos exercicios propostos. Lectura fluída a primeira vista de fragmentos rítmicos con e sen altura con dificultades rítmicas propias do século XX.	Todas	50%
Proba teórica	Identificación de novas grafías e o seu significado. Identificación, explicación e aplicación de conceptos teóricos da teoría da música aplicados á Linguaxe Musical.	Todas	20%

Observacións:

*Na docencia non presencial, entenderase como falta de asistencia cando o alumnado non realice o seguimento das clases por non conectarse á videochamada correspondente ou por non realizar as tarefas asignadas (que correspondan a sesións de clase sen videochamadas) dentro do prazo establecido.

Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

Bibliografía:

Cooper, G. y Meyer, L.B.: Estructura rítmica de la música. Idea Books.

Danhäuser, A.: Solfege des solfeges. Book 1. G. Schirmer Inc.

Danhäuser, A.: Solfege des solfeges. Book 2. G. Schirmer Inc.

Danhäuser, A.: Solfege des solfeges. Book 3. G. Schirmer Inc.

Mayor Ibáñez, A. y De Pedro Cursá, D.: Cuadernos de lenguaje grado medio 2ºA. Real Musical.

Mayor Ibáñez, A. y De Pedro Cursá, D.: Cuadernos de lenguaje grado medio 2ºB. Real Musical.

Mayor Ibáñez, A. y De Pedro Cursá, D.: Cuadernos de lenguaje grado medio 2ºC. Real Musical.

López de Arenosa, E.: Ritmo y Lectura 3. Real Musical.

López de Arenosa, E.: Ritmo y Lectura 4. Real Musical.

Sierra, F.: Lenguaje Musical Grado Medio 2ºA. Real Musical.

Sierra, F.: Lenguaje Musical Grado Medio 2ºB. Real Musical.

Temes, J.L.: Tratado de solfeo contemporáneo IVa. Ediciones Línea.

Temes, J.L.: Tratado de solfeo contemporáneo IVb. Ediciones Línea.

Temes, J.L.: Tratado de solfeo contemporáneo Va. Ediciones Línea.

Temes, J.L.: Tratado de solfeo contemporáneo Vb. Ediciones Línea.

Varios: The Real Book Vol I in C. Fifth Edition. Fake Book.

Varios: The Real Book Vol I in Bb. Fifth Edition. Fake Book.

Varios: The Real Book Vol I in Eb. Fifth Edition. Fake Book.

Varios: The Real Book All New Vol II in C. Fake Book.

Varios: The Bb Real Book Vol II. Fake Book.

Varios: The Eb Real Book Vol II. Fake Book.

Varios: The Real Book All New Vol III in C. Fake Book.

Varios: The Bb Real Book Vol III. Fake Book.

Villa Rojo, J.: Lectura musical 1º. Nuevos sistemas de grafía. Teoría y práctica. Real Musical.